

అలుకుడు అటు-మామ ఇటు

కొండయ్య మామకు ఎప్పటినుంచో ఒక కోరిక ఉంది. అదేంటిదంటే మా మ్యాలంతో సెంచాలం బయిలెల్లాలని. మంచి ఐదారు నాటుకాలు నేర్చి ఇంక కొంత సామాను మైకు కొనుక్కొని, ఒకరిక్షా కొనుక్కొని ఊరికి ఐదు ఆటలాడుకుంట ఐదారు ఊర్లు తిరుగాలని ఉన్నది.

ఇప్పుడు ఐదారు ఆటలు ఎట్లానూ నేర్చినయి ఉన్నయి. యాసంగి కోతలైనంక పనేం ఉండది. అప్పుడు బైలెల్లితే సరే! ఆయిటి మూనేవరకు తిరిగి రావచ్చు. కానీ మాకు లేనిదల్లా సామాన్లు, మైకు, రిక్షా వీటికి లెక్క గట్టితే ఏంలేదన్నా మూడునాలుగు వెయిలయితున్నయి.

ఇన్ని పైసలు జమకావని మామకు తెలుసు అయినా ఎప్పుడూ ఇదే ముచ్చటనే అంటడు. మా పున్నయ్య పంతులు ఒంటిగ కనవడితేసాలు. ఇద్దరూ ఇదేముచ్చట మాట్లాడుకుంటరు. వీళ్లిద్దరినీ చూసి దాసు చిన్నాయిన 'ఎల్లయ్యకు ఎడ్లు లెవ్వు. మల్లయ్యకు బండి లేదు. బాడిగలు కొట్టాలని తెల్లందాక గుసగుసలు వెట్టిండ్రట. కానిపోని మాటలు ఎందుకు మాట్లాడుతరట' అంటడు.

ఎవలు ఏమన్నా కొండయ్య మామ మాత్రం ఈ ముచ్చట చెప్పుతనే ఉంటడు. ఎందుకోగానీ ఈ సెంచాలం ముచ్చట చెప్పేటప్పుడు మామ మొఖం ఎలిగిపోతది. మాటనే మారిపోతది. ఎప్పుడూ కొత్తగా చెప్పినట్టే చెప్పుతడు.

మామ ఒకనాడు వోటల్లకూసుండి చాయ తాగుకుంట ఎవలతోనో ఈ ముచ్చట చెప్పుతుండట. వాళ్లు ఒక చల్లని ముచ్చట చెప్పిండ్రట. అది నిజమో అవద్దమో తెలుసుకుందామని అప్పటికప్పుడు సైకిలందుకుని మామ బండ లింగంపల్లికి పోయిండు.

అసలు సంగతి ఏంటిదంటే బండలింగంపల్లిల మాలెక్కనే ఒక మ్యాలంగట్టిండ్రు. అమ్యాలంల నలుగురైదుగురు పైసలున్నోళ్లున్నారు. ముందుగాల్ల కొంత పెట్టువడి పెట్టి సామాన్లు కొన్నారు. సామాన్లంటే తక్కువేంకాదు. మా కొండయ్య మామ కోరుకున్న సామాన్లే. పరుదాలు, బట్టలు, విగ్గులు, షేర్వాన్లు, జుబ్బులు, పైజాములు, దండలు, మైకు, రిక్సా..... ఇట్లా ఆటకు పనికివచ్చే అన్నిసామాన్లున్నాయి.

వాళ్లు మూటిమీద నాలుగైదేండ్లు ఆడిండ్రు. అందరికీ లగ్గాలయినాయి. సంసారాలుమీద పడ్డాయి. ఒకలకొకలకు పడరాకుంటయింది. సామాన్లు అమ్మి ఎవలంతల వాళ్లు ఉందామనుకున్నారు. కొన్న ధరకు రావాలంటే రాదుగదా! మొత్తం మూడువెయిలకు గుత్త చెప్పిండ్రు. నిజానికైతే అందులో ఐదు వెయిల మాలుంది.

కొండయ్య మామ సామాన్లన్ని చూసిండట. పెద్దమనుసులను కలిసిండట. ఇచ్చేధర చెప్పమన్నడట. మూడువెయిలకు ఒక్కపైస కమ్మిరాదని చెప్పండ్రట వాళ్లు.

మామ ఊరైకు వచ్చిండు. తిండి గూడా తినలేదు. ఆనాడే పెరుమాండ్ర కాడి చేస్త అలుకుడు. మాతాత ఊరికిపోయిండు మా అత్త, లస్మవ్వ మొలకను ఇప్పి గంపలల్ల నింపి మామకొరకు ఎదురు చూస్తుండ్రు.

ఊరైకచ్చిన మామ ఇంటికి పోలేదు. అసలు అలుకుడు ఉన్నదని నాగలికట్టాలని యాదికేలేదట. సక్కగ మాపంతులు ఇంటికి పోయిండు. అక్కడ దాసు చిన్నాయిన, పోశెట్టి, చంద్రం ఇంకో ఇద్దరు ముగ్గురు కనిపించిండ్రు. బండలింగంపల్లి సామాన్ల ముచ్చట వాళ్లకు చెప్పిండు.

“అబ్బో మూడు వెయిలంటే ఎక్కడయితయి.. మనిషికో రెండు వందలు ఏత్తే అయితయిగనీ ఎవలు ఎయ్యాలె” దాసు చిన్నాయిన అన్నడు.

“ఉన్నసామాను సాలదా.. అన్నిపైసలు వెట్టి అదెక్కడ వెట్టుకుందాం” పోశెట్టి అన్నడు.

“ఏ... ముక్కిపోయేదా.... వక్కిపోయేదా...చెడిపోయే వస్తువు కాదుగదా! అందర్ని అడుగుండి. కొంటే కొందాం. ఆ పైసలు ఒక్క నెలల సంపాదించచ్చు. నాలుగు ఊర్లు తిరిగితెసాలు” చంద్రం అన్నడు.

“పంతులు గూడా కొంటే కొనుండి చంద్రమన్నట్టు తలుసుకుంటే ఒక్కనెలల సంపాదించచ్చు. మూటిగ ఉండాలె’ అన్నడు.

“ఏమన్నగానీ... ఓసారి పోయి చూసి వద్దాం పాండి. సామాన్లు సూత్తే అర్థమైతది” మామ అన్నడు.

పంతులు చంద్రం తయారయిండుగనీ పోశెట్టి ఏదో పనున్నదని తప్పించుకున్నడు. దాసు చిన్నాయిని మాత్రం “కొనంది చెయ్యనిది ఎందుకు సూసుడు. వట్టిగ పని తెర్లు పైసలు తెర్లు” అన్నడు.

“ఏ... సూడంగనే మీద వడుతదా.... నువ్వరా బావా...? వట్టిగ నాతో నిలవడు ఐతే అయితది లేకుంటే లేదు. నీమీదనే ఇరిగినట్టు జేతున్నవు” అన్నడు మామ.

దాసు చిన్నాయిని అప్పటికూడా కదులలేదు. చంద్రం నవ్వుకుంట “ఈ దాసన్న గిట్లనే జేత్తడు గుమ్ములనిండ వడ్లుండాలే...గూటాలోలె బిడ్డలుండాలంటడు. ఆటలు ఆడాలెనాయె.సామాన్లు వద్దాయె ఎట్లమరి?” అన్నడు. అప్పుడు కదిలిండు చిన్నాయిని.

“ఏ... నాదేంది. రమ్మంటె వత్త... పోదాంపాండి” అన్నడు చిన్నాయిని.

ఇంటిదగ్గర మా లసృవ్వ మొలుక గుల్లలు ముందట పెట్టుకుని ఎదురు చూస్తంది. మామ నాగలే కట్టి దున్నుతున్నడు అనుకుంది. పెరుమాండ్లకాడి చేను ఊరుపక్కనే ఉంది. పోయి చూస్తే నాగలిలేదు మనిషిలేడు. మంటరమంట మాయింటికచ్చింది. నేను వాకిట్లనే కనవడ్డ. “ఓపిల్లగా.... మామ యాడున్నడో తోలుకరాపో...” అని నన్నుతోలింది.

మామ జాడ నాకు బాగ తెలుసు. ఏటెంలో యాడుంటడో కూడా తెలుసు. సక్కగ పంతులు ఇంటికి పోయిన. మామ అక్కడనే ఉన్నడు. నేను పోయేసరికి ఈ సామాన్ల ముచ్చటే మాట్లాడుతన్నారు. వచ్చినపని మరిచిపోయి నేను వాళ్ల మాటలే వింటున్న.

“బరువంతా మన నెత్తిమీదనే ఎందుకు పెట్టుకుందాం. ముఖ్యమైనోళ్లున్నరుగదా.... వాళ్లనుగూడా అడుగుదాం” చిన్నాయిని అన్నడు.

“అడుగుదామంటే అడుగుదాం... అందరుసై అంటేనేసై. లేకుంటే లేదు. చంద్రం...నువ్వు నాంపల్లిని తోలుకరాపోరా” అని నాదిక్కుతిరిగి ఇద్దరి పేర్లు జెప్పితోలుకరమ్మన్నడు. నాకు చిన్నది పయ్యగీర ఇనుపది సలాక చీకు ఉన్నది. ఎటు

పోవాలన్నా ఇనుపపయ్యను చీకుతో తింపుకుంట ఉరుకుడే! పది నిమిషాలల్ల ఇద్దరిని తోలుకచ్చిన.

అందరు మాట్లాడుకుంటుండ్రు. ఎవలయినా గట్టిగా మాట్లాడుతలేరు. అలా లిస మాట్లాడుతున్నరు. కొండయ్య మామనే కొందామని గట్టిగా అంటున్నడు. అప్పుడే మా లస్మవ్వ 'అలిగిపోయిన అల్లీసాబ్ అటేవాయె. పిలువవోయిన పీర్ సాబ్ అటేవాయె' అనుకుంట వచ్చింది. లస్మవ్వను చూసి నేను సందిల జాక్కున్న. అలుకుడు ఇడిసిపెట్టి ఊరై తిరుగుతున్నవని మామను కోప్పడ్డది.

“ఈడికెందుకచ్చినవు. నువ్వు నడువు వత్తున్న...” అని మామ లస్మవ్వ మీదికి గరానికచ్చిండు. లస్మవ్వ మ్యాలాన్ని తిట్టుకుంట పోయింది.

కొండయ్యమామ అప్పుడు గూడా ఇంటికిపోలేదు. అందరినీ జమ జేసుకుని సక్కగ బండలింగంపెల్లి పోయిండు. ఇంత ఆగమాగం గాక రేపో ఎల్లుండో పోవచ్చు. కానీ అవి ఉంటయన్న గ్యారంటీలేదు. బండలింగంపెల్లి మ్యాలమంటే సుట్టూపదూర్లల్ల పెట్టింది పేరు. అప్పటికే ఎక్కడెక్కడోలో వచ్చి అడిగిపోతున్నరట. కొత్తపెల్లి నుంచి పైసలు పట్టుకునే వచ్చిండ్రట. వీళ్లు కలువకనే మర్రిపోయిండ్రట. ఎవలో కొనుక్కపోతరని మామ బాధ.

సామాన్లన్ని చూసినంక దాసుచిన్నాయిననే 'అబ్బ... ఎంత అగ్గోధరకిత్తండ్రు' అన్నడట. మొత్తం ఆరుగురు పోయిండ్రట. ఆరుగురు అదేమాటనట. కొనాలంటే కొనాలన్నరట. సామాన్లు సూత్రే ఇడువరని మామకు తెలుసు. చివరికి అట్లే అయిందట. పంతులుగూడా 'కొండయా...కొనాలెనోయ్. సామాన్లు మంచిగున్నయి. నేను మిగిలినోళ్లను ఒప్పిత్తగనీ బయాన ఇయ్యి' అన్నడట.

ఏటైం ఎట్లుంటదోనని అక్కడిక్కడ బదలు అడిగి నాలుగు వందలు జేబులుంచుకున్నడట మామ. నాలుగు వందలు బయానా ఇచ్చి పదిరోజులల్ల మొత్తం పైసలిత్తనన్నడట మామ. వాళ్లు మామ మాటమీదనే సామాన్లన్ని తీసుకపోమ్మన్నరట. అప్పటికప్పుడు ఎడ్లబండి కిరాయి మాట్లాడిండ్రట. పొద్దుగూకే సరికి సామాను మొత్తం మా ఇంట్ల ఉంది. అలుకుడు అలుకుడు జాగలనే ఉంటుండె. తాత వత్తే మామను తిడుతడని మా బాపే నిలవడి అలుకుడు చేసిండు.

పదిరోజులు గడిచింది. వాళ్లు పైసలకచ్చిండ్రు. మల్లో వారం వాయిద పెట్టిండు మామ. ఇట్లా రెండు వాయిదలయినయి. మా మ్యాలం వాళ్లు మాత్రం పైసలు ఎల్లయంటున్నరు. గట్టిగా మాట్లాడితే మ్యాలంలకే వచ్చేటట్లులేరు. లింగంపెల్లి మ్యాలపోళ్లు

నలుగురైదుగురువచ్చి మామ ఇంట్ల కూసున్నారు. మామనేమో పంతులింట్లకూసున్నడు.

“ఎట్ల పంతులు... మీమాట మీద నమ్ముకంకొద్ది బ్యారానికి దిగితి వాళ్లసామాన్లు వాళ్లు తీసుకపోతరటగనీ భయాన ఇచ్చిన నాలుగు వందలు ఇయ్యరట. నడుమల నేను మునుగుడేగదా” అన్నడు.

పంతులు గూడా మస్తు బాధపడ్డడు. కనీసం భయాన పైసలన్నా మనిషికిన్ని మునుగుదామని అందరికీ చెప్పిండు. నాదే పొరపాటయింది నేనే తీసుకోమన్ననని అందరినీ బతిలాడిండు. ఎవలూ ఒప్పుకోలేదు. మునుగుతేనువ్వు కొండయ్య ఇద్దరు మునుగుండ్రి అన్నారు.

వీళ్లతోబ్యారానికి పోయినోళ్లుగూడా గోడమీది పిల్లల లెక్క మీది మీది మాటలు మాట్లాడిండ్రు. ‘ఎవలు ఒప్పుకోకపోతే మేమేం జేత్తం మంచిగుంటదా అంటే మంచిగుంటదని చెప్పినం” అని కొత్తపాట ఎత్తుకున్నారు.

అందరి మాటలు విన్నంక కొండయ్య మామనే తెగాయించిండు. ‘ఎవ్వలు పైసలియ్యకుండ్రిగనీ నేను రమ్మన్నఊరికి మాత్రం రాండ్రి. ఆడుమన్న ఆట ఆడుండ్రి’ అన్నడు. ఎక్కడనో బాకీతెచ్చి సామానుకు పైసలు కట్టిండు. ఈ ముచ్చట మా తాతకు తెలిసింది. కొండయ్య మామను తిట్టుడంటే మామూలు తిట్టుడుగాదు. ఆ మాటలకు మా అత్తనే అలిగి రెండురోజులు తిండే తినలేదు.

ఇంట్ల తిట్టినోడు ఊకుండక పున్నయ్య పంతులు ఇంటికిపోయి ఆయిననుకూడా తిట్టిండు. ఇదే సందనుకుని ఇంకో ఇద్దరు ముగ్గురు తండ్రులు పున్నయ్య పంతులును తిట్టిండ్రు. మల్లా కంటికి కనబవడితే ఖతం జేస్తమన్నారు.

వీళ్లపనిల వీళ్లుంటే మామ పనిల మామ ఉన్నడు. ముస్తవాద ఊర్లె ఐదు ఆటలెయ్యాలని అందరినీ తయారు జేత్తండు. ఏమనుకున్నడోగాని పున్నయ్య పంతులు ఎవలకూ చెప్పక చెయ్యక చిన్నకొడుకు దగ్గరికి పోయిండట.

ఈ ముచ్చట తెలువంగనే మామకు సల్ల చెముటలు పుట్టినయి. అయినా భయపడలేదు. మాటమాటనే అన్నడు. నోటికి వచ్చిన ఐదు ఆటలు రియార్సల్ చేయించిండు. నాట్లు పట్టేలోపునే ముస్తవాద ఊర్లె ఐదు ఆటలెయ్యాలని ఆడరేసిండు.

అందరు సరే అంటే సరే అన్నారు.